

Förordning (2012:861) om farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning

t.o.m. SFS 2022:1181

SFS nr: 2012:861

Departement/myndighet: Miljödepartementet

Utfärdad: 2012-12-06

Ändrad: t.o.m. SFS 2022:1181

Ändringsregister: [SFSR \(Regeringskansliet\)](#)

Källa: [Fulltext \(Regeringskansliet\)](#)

Innehåll:

- [Övergångsbestämmelser](#)

Förordningens innehåll och tillämpningsområde

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om begränsning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning och om hantering av sådan utrustning.

Förordningen är meddelad med stöd av 14 kap. 8 § miljöbalken i fråga om 3, 7-11, 13-33 och 35 §§ och i övrigt med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen.

2 § För tillämpningen av denna förordning och föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen gäller att elektrisk och elektronisk utrustning är indelad i kategorierna

1. stora hushållsapparater,
2. små hushållsapparater,
3. it- och telekommunikationsutrustning,
4. konsumentutrustning,
5. belysningsutrustning,
6. elektriska och elektroniska verktyg,
7. leksaker, sport- och fritidsprodukter,

8. medicintekniska produkter,
9. industriella och andra övervaknings- och kontrollinstrument,
10. automater, och
11. annan elektrisk och elektronisk utrustning.

3 § Förordningen ska inte tillämpas på

1. vapen, ammunition och krigsmateriel som är avsedda att användas för specifikt militära ändamål samt annan utrustning som är nödvändig vid skydd av väsentliga säkerhetsintressen hos en medlemsstat i Europeiska unionen,
2. utrustning som är avsedd att skickas ut i rymden,
3. utrustning som är tillverkad enbart för att ingå som en del av en annan typ av utrustning som inte omfattas av eller är undantagen från denna förordnings tillämpningsområde, om den kan fylla sin funktion endast som en del av den utrustningen och endast kan ersättas av samma slags utrustning,
4. sådana storskaliga stationära industriverktyg som
  - a) utgörs av grupper av maskiner, utrustning, komponenter eller kombinationer av dessa,
  - b) fungerar tillsammans för en viss tillämpning,
  - c) installeras permanent och monteras ned av fackmän på en viss plats, och
  - d) används och underhålls av fackmän i en industriell produktionsanläggning eller anläggning för forskning eller utveckling,
5. sådana storskaliga fasta installationer som utgörs av kombinationer av två eller flera slags apparater eller annan utrustning som sätts samman, installeras och monteras ned av fackmän och är avsedda att användas permanent på en på förhand bestämd och särskilt avsedd plats,
6. transportmedel för personer eller varor, om transportmedlen är något annat än elektriska tvåhjuliga fordon som inte är typgodkända,
7. maskiner som uteslutande tillhandahålls för yrkesmässig användning, har en inbyggd källa för kraftgenerering eller traktionsdrift med extern strömkälla, är rörliga eller förflyttas kontinuerligt eller halvkontinuerligt mellan en följd av fasta arbetsstationer under arbetet, men inte är avsedda att användas på väg,
8. sådana aktiva implantat som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/745 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter, om ändring av direktiv 2001/83/EG, förordning (EG) nr 178/2002 och förordning (EG) nr 1223/2009 och om upphävande av rådets direktiv 90/385/EEG och 93/42/EEG,
9. solcellspaneler avsedda att användas i ett system som fackmän har utformat, sammansatt och installerat och som permanent på en fastställd plats ska producera energi av solljus för offentlig, affärsmässig eller industriell användning eller användning i bostäder,
10. produkter som utformats uteslutande för forsknings- och utvecklingssyften och som endast tillhandahålls för yrkesmässig verksamhet, och
11. orgelpipor.

Förordning (2021:635).

Definitioner

4 § /Upphör att gälla U:2022-05-26/ I denna förordning avses med

elektrisk och elektronisk utrustning: utrustning som behöver elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att åtminstone en av utrustningens avsedda funktioner ska fungera korrekt samt utrustning för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält, om utrustningen är avsedd att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller 1 500 volt likström,

kabel: en kabel med en märkspänning under 250 volt som tjänar som anslutning eller förlängning för att förbinda elektrisk eller elektronisk utrustning till ett eluttag eller för att ansluta två eller flera sådana utrustningar till varandra,

medicinteknisk produkt: en medicinteknisk produkt som avses i förordning (EU) 2017/745 och en annan produkt som omfattas av den förordningen, och som också är en elektrisk eller elektronisk utrustning,

medicinteknisk produkt för in vitro-diagnostik: en medicinteknisk produkt för in vitro-diagnostik som avses i artikel 1.2 b i direktiv 98/79/EG, i lydelsen enligt kommissionens direktiv 2011/100/EU, och

reservdel: en separat del som kan ersätta en del i en elektrisk eller elektronisk utrustning, om utrustningen inte kan fungera som avsett utan denna del och utrustningens funktionsduglighet kvarstår eller uppgraderas när delen ersätts av den separata delen. Förordning (2021:635).

4 § /Träder i kraft l:2022-05-26/ I denna förordning avses med

elektrisk och elektronisk utrustning: utrustning som behöver elektrisk ström eller elektromagnetiska fält för att åtminstone en av utrustningens avsedda funktioner ska fungera korrekt samt utrustning för generering, överföring och mätning av sådan ström och sådana fält, om utrustningen är avsedd att användas med en spänning på högst 1 000 volt växelström eller 1 500 volt likström,

kabel: en kabel med en märkspänning under 250 volt som tjänar som anslutning eller förlängning för att förbinda elektrisk eller elektronisk utrustning till ett eluttag eller för att ansluta två eller flera sådana utrustningar till varandra,

medicinteknisk produkt: en medicinteknisk produkt som avses i förordning (EU) 2017/745 och en annan produkt som omfattas av den förordningen, och som också är en elektrisk eller elektronisk utrustning,

medicinteknisk produkt för in vitro-diagnostik: en medicinteknisk produkt för in vitro-diagnostik som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/746 av den 5 april 2017 om medicintekniska produkter för in vitro- diagnostik och om upphävande av direktiv 98/79/EG och kommissionens beslut 2010/227/EU,

reservdel: en separat del som kan ersätta en del i en elektrisk eller elektronisk utrustning, om utrustningen inte kan fungera som avsett utan denna del och utrustningens funktionsduglighet kvarstår eller uppgraderas när delen ersätts av den separata delen. Förordning (2022:400).

5 § I denna förordning avses med

tillhandahållande på marknaden: yrkesmässig leverans för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden,

utsläppande på marknaden: tillhandahållande för första gången på unionsmarknaden, och

återkallelse: en åtgärd för att förhindra att utrustning tillhandahålls på marknaden eller för att dra tillbaka utrustning som redan finns hos slutanvändaren.

6 § I denna förordning avses med

tillverkare: en fysisk eller juridisk person som tillverkar eller låter tillverka elektrisk eller elektronisk utrustning och som marknadsför den i eget namn eller under eget varumärke,

importör: en fysisk eller juridisk person i Europeiska unionen som från ett land utanför unionen tar in elektrisk eller elektronisk utrustning och släpper ut den på unionsmarknaden,

distributör: en fysisk eller juridisk person som tillhandahåller elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden utan att vara utrustningens tillverkare eller importör, och

ekonomisk aktör: en tillverkare, importör, distributör eller sådan representant som avses i 20 §.

Krav på elektrisk och elektronisk utrustning

7 § Elektrisk och elektronisk utrustning får släppas ut på marknaden endast om den uppfyller kraven i denna förordning och de föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen.

Förbud mot farliga ämnen

8 § Elektrisk och elektronisk utrustning, kablar och reservdelar som ska släppas ut på marknaden får inte innehålla bly, kvicksilver, kadmium, sexvärt krom, polybromerade bifenyler, polybromerade difenyletrar, di(2-etylhexyl) ftalat, butylbensylftalat, dibutylftalat eller diisobutylftalat. Förordning (2016:1191).

9 § Ett material som är homogent på så sätt att det har en genomgående konstant sammansättning eller består av en kombination av material som inte kan åtskiljas eller separeras i enskilda material genom isärskruvning, kapning, krossning, slipning eller andra mekaniska åtgärder får trots förbudet i 8 § innehålla en koncentration av

1. högst 0,01 viktprocent kadmium, och
2. högst 0,1 viktprocent av vart och ett av ämnena bly, kvicksilver, sexvärt krom, polybromerade bifenyler, polybromerade difenyletrar, di(2-etylhexyl)ftalat, butylbensylftalat, dibutylftalat och diisobutylftalat.

Förordning (2016:1191).

10 § Förbudet i 8 § gäller inte reservdelar som återvunnits från

1. elektrisk och elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 1 juli 2006 och används i elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 1 juli 2016,

2. medicintekniska produkter eller övervaknings- och kontrollinstrument som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2014 och används i elektrisk och elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2024,

3. medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2016 och används i elektrisk och elektronisk utrustning som släppts

ut på marknaden före den 22 juli 2026,

4. industriella övervaknings- och kontrollinstrument som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2017 och används i elektrisk och elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2027,

5. all annan elektrisk eller elektronisk utrustning som inte omfattas av rådets och Europaparlamentets direktiv 2002/95/EG av den 27 januari 2003 om begränsning av användningen av vissa farliga ämnen i elektriska och elektroniska produkter, i lydelsen enligt kommissionens beslut 2011/534/EU och som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2019 och används i elektrisk och elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2029.

Första stycket gäller endast om återanvändningen sker i slutna kretslopp mellan företag och kan underkastas granskning samt om utrustningens konsumenter informeras om att återanvändning av reservdelar har skett. Förordning (2019:557).

10 a § Förbudet mot di(2-etylhexyl)ftalat, butylbensylftalat och dibutylftalat i 8 § gäller inte leksaker som omfattas av förbudet i punkt 51 i bilaga XVII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG. Förordning (2016:1191).

10 b § Förbudet i 8 § gäller inte kablar och reservdelar som är avsedda för reparation, återanvändning, uppgradering av funktioner eller förbättrad kapacitet av

1. elektrisk eller elektronisk utrustning som släppts ut på marknaden före den 1 juli 2006,

2. medicintekniska produkter som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2014,

3. medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2016,

4. övervaknings- eller kontrollinstrument som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2014,

5. industriella övervaknings- och kontrollinstrument som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2017,

6. elektrisk eller elektronisk utrustning som omfattats av ett undantag och släppts ut på marknaden innan undantaget upphörde att gälla,

7. all annan elektrisk och elektronisk utrustning som inte omfattades av tillämpningsområdet för direktiv 2002/95/EG, i lydelsen enligt kommissionens beslut 2011/534/EU, och som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2019.

Förordning (2019:557).

11 § Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om undantag från förbudet i 8 § och föreskrifter om verkställighet av 9 §.

12 § I artikel 5 och i bilaga V till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/65/EU av den 8 juni 2011 om begränsning av användning av vissa farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning finns bestämmelser om att en ekonomisk aktör får ansöka om att Europeiska kommissionen ska besluta om undantag från det förbud i direktivet som genomförs med 8 § samt om förnyelse eller återkallelse av sådana undantag.

Bedömning av överensstämmelse

13 § Innan elektrisk eller elektronisk utrustning släpps ut på marknaden ska tillverkaren se till att det görs en bedömning av om utrustningen överensstämmer med de krav som följer av 8-10 §§ och föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 §.

Tillverkaren ska ta fram teknisk dokumentation som ligger till grund för bedömningen av överensstämmelse.

14 § Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om förfarandet för bedömning av överensstämmelse.

EU-försäkran om överensstämmelse

15 § Om bedömningen av överensstämmelse enligt 13 § visar att utrustningen uppfyller kraven, ska tillverkaren ta ansvar för detta genom att upprätta en EU-försäkran om överensstämmelse.

16 § Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om EU-försäkran enligt 15 §.

Märkning av utrustning

17 § */Upphör att gälla U:2022-07-25/* Om bedömningen av överensstämmelse enligt 13 § visar att utrustningen uppfyller kraven, ska tillverkaren förse den färdiga utrustningen med CE-märkning innan den släpps ut på marknaden.

Bestämmelser om CE-märkning finns i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll samt i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och marknadskontroll i samband med saluföring av produkter och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

17 § */Träder i kraft I:2022-07-25/* Om bedömningen av överensstämmelse enligt 13 § visar att utrustningen uppfyller kraven, ska tillverkaren förse den färdiga utrustningen med CE-märkning innan den släpps ut på marknaden.

Bestämmelser om CE-märkning finns i lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll samt i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008 av den 9 juli 2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93. Förordning (2022:1181).

18 § Tillverkaren ska förse utrustningen med identifieringsmärkning samt tillverkarens namn, registrerade företagsnamn eller registrerade varumärke och en kontaktadress. Förordning (2018:1845).

19 § Kemikalieinspektionen får meddela ytterligare föreskrifter om märkning av elektrisk och elektronisk utrustning.

Tillverkares representant

20 § En tillverkare får genom skriftlig fullmakt utse en fysisk eller juridisk person som är etablerad inom Europeiska unionen som sin representant att fullgöra tillverkarens skyldigheter enligt denna förordning. Detta gäller dock inte i fråga om skyldigheten att uppfylla de krav som följer av 8-10 §§ och föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 § samt skyldigheten enligt 13 § att ta fram teknisk dokumentation.

21 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om vad en fullmakt enligt 20 § ska innehålla.

Skyldigheter för importörer och distributörer

22 § Det som sägs i denna förordning om tillverkaren ska även tillämpas på en importör eller distributör som

1. släpper ut eller tillhandahåller elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden i eget namn eller under eget varumärke, eller
2. ändrar elektrisk eller elektronisk utrustning som redan har släppts ut på marknaden på ett sådant sätt att överensstämmelsen med tillämpliga krav påverkas.

23 § Innan en importör släpper ut elektrisk eller elektronisk utrustning på marknaden ska importören

1. förvissa sig om att tillverkaren har gjort en bedömning av överensstämmelse och tagit fram teknisk dokumentation enligt 13 §, och
2. förse utrustningen med sitt namn, registrerade företagsnamn eller registrerade varumärke och en kontaktadress. Förordning (2018:1845).

24 § Importörer och distributörer ska se till att elektrisk och elektronisk utrustning som de släpper ut eller tillhandahåller på marknaden

1. har försetts med CE-märkning, identifieringsmärkning och annan märkning som krävs enligt denna förordning eller föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen, och
2. åtföljs av de dokument som krävs enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen.

Dokumentation

25 § En tillverkare ska bevara sin EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentation som ligger till grund för bedömningen av överensstämmelse i tio år från det att den elektriska eller elektroniska utrustningen släpptes ut på marknaden.

26 § En importör ska under tio år från det att den elektriska eller elektroniska utrustningen släpptes ut på marknaden kunna uppvisa tillverkarens EU-försäkran om överensstämmelse för en tillsynsmyndighet och på myndighetens begäran ge den tillgång till den tekniska dokumentation som ligger till grund för bedömningen av överensstämmelse.

27 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om att dokumentation ska finnas tillgänglig på visst språk.

Spårbarhet

28 § I fråga om elektrisk och elektronisk utrustning som en ekonomisk aktör hanterar ska aktören under tio år från det att utrustningen släpptes ut på marknaden på begäran av en tillsynsmyndighet redovisa

1. från vilken ekonomisk aktör som utrustningen har tagits emot, och
2. till vilken ekonomisk aktör som utrustningen har levererats.

Presumtion för överensstämmelse

29 § Elektrisk och elektronisk utrustning ska förutsättas uppfylla de krav på utrustningens innehåll som följer av 8-10 §§ och föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 §, om

1. utrustningen är CE-märkt enligt 17 §,
2. tester och mätningar visar att utrustningen uppfyller kraven, eller
3. utrustningen har bedömts enligt en harmoniserad standard för sådan utrustning och Europeiska kommissionen har hänvisat till standarden i Europeiska unionens officiella tidning.

30 § Det som sägs om elektrisk och elektronisk utrustning i 29 § 2 och 3 ska tillämpas också på material och komponenter till sådan utrustning.

Skyldigheter vid bristande överensstämmelse

31 § En importör eller distributör som trots 29 och 30 §§ har anledning att anta att en elektrisk eller elektronisk utrustning inte överensstämmer med de krav som följer av 8-10 §§ och föreskrifter som har meddelats med stöd av 11 §, ska

1. se till att utrustningen överensstämmer med kraven innan den släpps ut eller tillhandahålls på marknaden, och
2. underrätta tillverkaren och tillsynsmyndigheten om avvikelserna.

En distributör får fullgöra skyldigheten enligt första stycket 2 genom att underrätta importören i stället för tillverkaren.

32 § En tillverkare, importör eller distributör som trots 29 och 30 §§ har anledning att anta att en elektrisk eller elektronisk utrustning som aktören har släppt ut eller tillhandahållit på marknaden inte uppfyller de krav som avses i 7 § ska omedelbart

1. vidta åtgärder för att få utrustningen att överensstämma med kraven eller återkalla utrustningen, och
2. underrätta tillsynsmyndigheten och de behöriga myndigheterna i de EU-medlemsstater där aktören har släppt ut eller tillhandahållit utrustningen samt upplysa myndigheterna om felaktigheten och vilka åtgärder som vidtagits.

33 § Kemikalieinspektionen får meddela föreskrifter om

1. uppgifter som ska lämnas i en underrättelse enligt 32 §, och
2. skyldighet för ekonomiska aktörer att upprätta register över utrustning som inte överensstämmer med de krav som avses i 7 §.

Tillsyn

34 § /Upphör att gälla U:2022-07-25/ Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, miljötillsynsförordningen (2011:13) och artiklarna 15-29 i förordning (EG) nr 765/2008.

Bestämmelser om det tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 2 kap. 4, 21, 22 och 31-34 §§ miljötillsynsförordningen. Förordning (2020:648).

34 § /Träder i kraft I:2022-07-25/ Bestämmelser om tillsyn finns i 26 kap. miljöbalken, miljötillsynsförordningen (2011:13) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011.

Bestämmelser om det tillsynsansvar som hör samman med denna förordning finns i 2 kap. 4, 21, 22 och 31-34 §§ miljötillsynsförordningen. Förordning (2022:1181).

35 § En ekonomisk aktör ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de uppgifter som behövs för att undersöka om elektrisk eller elektronisk utrustning uppfyller de krav som avses i 7 § och medverka till att åtgärder vidtas för att se till att utrustningen uppfyller kraven.

Sanktioner

36 § Bestämmelser om straff finns i 29 kap. miljöbalken och i 17 § lagen (2011:791) om ackreditering och teknisk kontroll.

Bestämmelser om miljöstraffsavgifter finns i förordningen (2012:259) om miljöstraffsavgifter.

Övergångsbestämmelser

2012:861

1. Denna förordning träder i kraft den 2 januari 2013.
2. Om inte någon särskild övergångstid föreskrivs i punkterna 3-6, får elektrisk och elektronisk utrustning som ingår i någon av kategorierna i 2 § 8, 9 eller 11 tillhandahållas på marknaden till och med den 21 juli 2019, trots att utrustningen inte uppfyller kraven i denna förordning eller föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen.
3. Trots 8 § får medicintekniska produkter för in vitro- diagnostik som avses i artikel 1.2 b i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/79/EG av den 27 oktober 1998 om medicintekniska produkter för in vitro-diagnostik, senast ändrat genom kommissionens direktiv 2011/100/EU, släppas ut på marknaden till och med den 21 juli 2016.
4. Trots 8 § får medicintekniska produkter som avses i artikel 1.2 a i rådets direktiv 93/42/EEG av den 14 juni 1993 om medicintekniska produkter, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/47/EG, släppas ut på marknaden till och

med den 21 juli 2014.

5. Trots 8 § får övervaknings- och kontrollinstrument släppas ut på marknaden till och med den 21 juli 2017, om instrumenten har utformats uteslutande för industriell eller professionell användning, och i övrigt till och med den 21 juli 2014.

6. Har upphävts genom förordning (2019:557).
2016:1191

1. Denna förordning träder i kraft den 22 juli 2019.

2. Trots förbudet mot di(2-etylhexyl)ftalat, butylbensylftalat, dibutylftalat eller diisobutylftalat i 8 § får medicintekniska produkter och övervaknings- och kontrollinstrument som innehåller dessa ämnen släppas ut på marknaden till och med den 21 juli 2021.

3. Trots förbudet mot di(2-etylhexyl)ftalat, butylbensylftalat, dibutylftalat eller diisobutylftalat i 8 § får kablar och reservdelar som innehåller dessa ämnen släppas ut på marknaden, om de är avsedda för reparation, återanvändning, uppgradering av funktioner eller förbättrad kapacitet av

a) utrustning som släppts ut på marknaden före den 22 juli 2019, eller

b) medicintekniska produkter eller övervaknings- eller kontrollinstrument som har släppts ut på marknaden före den 22 juli 2021.

4. Har upphävts genom förordning (2019:557).

All offentlig makt i Sverige utgår från
folket och riksdagen är folkets
främsta företrädare.